

2007-2013 EL struktuurivahendite planeerimine Eestis

Ege Ello

Rahandusministeeriumi riigieelarve osakond

26. aprill 2007

Rahandusministeerium

Struktuurivahendite ABC

- **Struktuurivahendid = Euroopa Sotsiaalfond, Euroopa Regionaalarengu Fond ja Ühtekuuluvusfond**
- **2004-2006** oli Eestil võimalik kasutada struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi toetusi **kokku 10,7 mld krooni** – struktuurifondid hõlmasid ka maaelu ja kalanduse arengu fonde
- **2007-2013** on Eestil võimalik kasutada **struktuurivahendite toetusi kokku 53,3 mld krooni. Aastas keskmiselt 7,6 mld krooni = 2 korda aastas rohkem** kui 2004-2006
- **Lisaks 12,5 mld krooni maaelu ja kalanduse arengu toetusteks eraldiseisvatest fondidest**

Hetkeseis struktuurivahendite rakendamisel (31.03.2007)

Struktuurifondid 2004-2006

- Rahuldatud taotlusi 92,7%
- Väljamakseid 50,1%

Ühtekuuluvusfond 2004-2006

- Rahuldatud taotlusi 100%
- Väljamakseid 40,2%

Eesti on jätkuvalt üks kõige kiiremaid
struktuurivahendite rakendajaid uute liikmesriikide seas

Teistmoodi tegemine 2007-2013 struktuurivahendite planeerimisel

- Esmakordselt **planeerime nn eurotoetusi ja siseriiklikke vahendeid koos, riigi eelarvestrateegia (RES) raames, sest riigil üks rahakott**
- Kaasfinantseerimise määr 15% (seni 25%), erasektori panust arvestatakse hulka
- Koostatakse kolm valdkondlikku rakenduskava (seni üks riiklik arengukava RAK 2004-2006), strateegia eraldi

Riigi eelarvestrateegia = keskne riiklik planeerimisdokument

Riigieelarve seaduse § 9 alusel:

Riigi eelarvestrateegia (RES) on dokument, millega **kavandatakse riigieelarve kõiki tulusid, kulusid ja finantseerimistehinguid keskpikas perspektiivis (4 aastat) ette.**

RES on **aluseks riigieelarve koostamisel => eelarveperiood on 1+3 aastat ehk rulluv.**

Riigi eelarvestrateegia sisu

Riigieelarve seaduse alusel esitatakse RES-is:

- eelarvepoliitilised põhimõtted (sh riigieelarve tasakaalu osas);
- Vabariigi Valitsuse tegevuse peamised eesmärgid;
- majandusolukorra analüüs;
- majandusarengu prognoos, sh valitsussektori tulude prognoos;
- muu finantsjuhtimiseks oluline informatsioon

Seega, **RES = fiskaalraamistik + strateegiline tegevusraamistik + finantsplaan**

Planeerimise korraldus Eestis

- RESis sisalduva “Riikliku **struktuurivahendite kasutamise strateegiaga** 2007-2013” (NSRF) üldine lähenemine struktuuritoetuste kasutamiseks
- **Rakenduskavades** (OP-d) määratletakse täpsemalt struktuurivahenditest rahastatavad tegevused ja nende rahastamise maht – strateegia põhjal
- **3 rakenduskava** (*juhtministeerium sulgudes*):
 - Inimressursi arendamise rakenduskava – (HTM)
 - Elukeskkonna arendamise rakenduskava – (KKM)
 - Majanduskeskkonna arendamise rakenduskava – (MKM)

Struktuurivahendite strateegia eesmärk

- Üldeesmärk: **Eesti kiire jätkusuutlik areng**
- Alameesmärgid:
 - **Majanduse konkurentsivõime kasv**
 - **Sotsiaalse sidususe kasv**
 - **Keskkonnakasutuse säästvuse kasv**
- Alameesmärkide kaupa määratletud konkreetsed indikaatorid ja sihttasemed

Struktuurivahendite strateegia prioriteedid

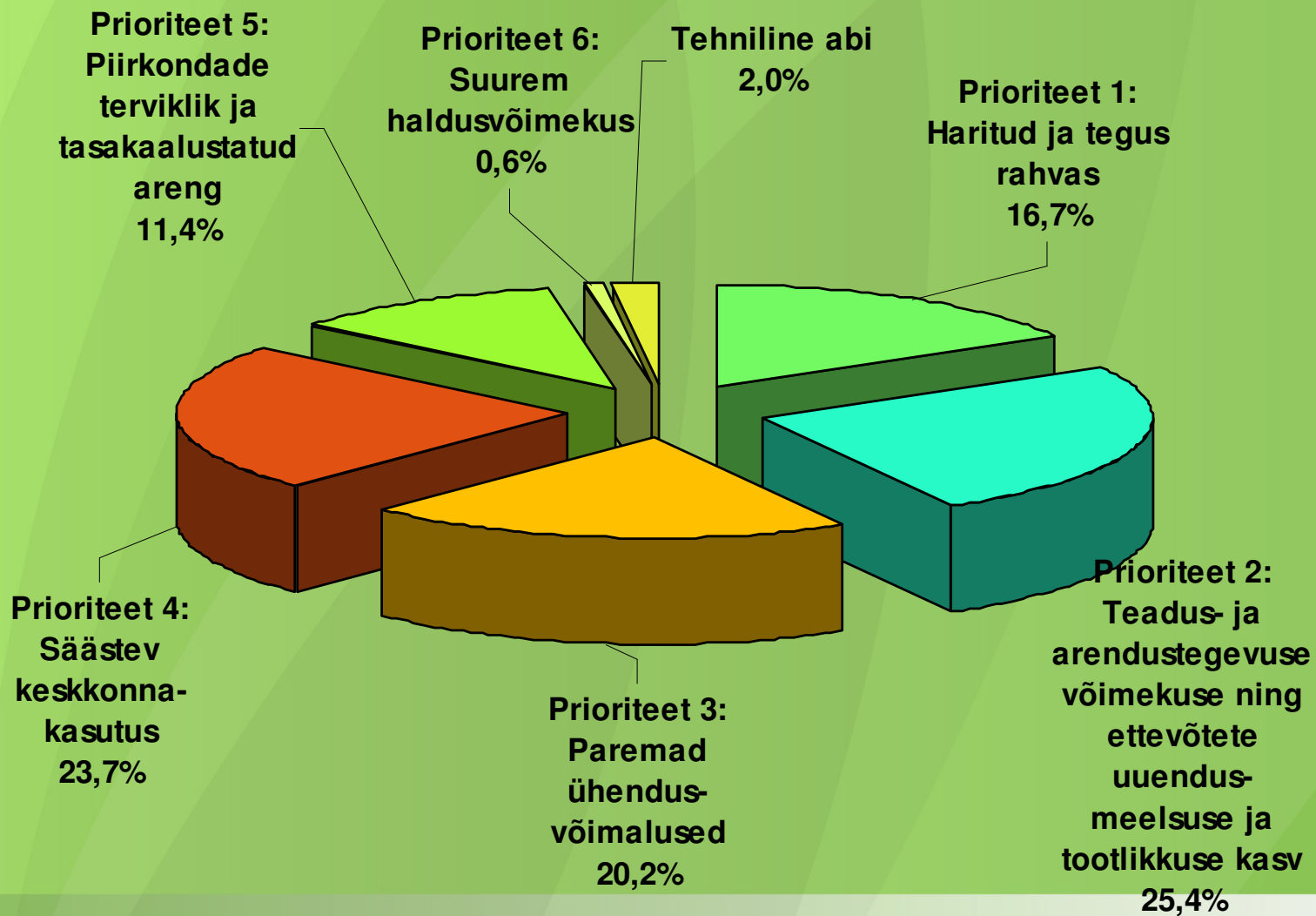
Prioriteedid ehk strateegilised tegevusvaldkonnad eesmärgi saavutamiseks (*sulgudes struktuurivahenditest rahastamine*):

- 1) Haritud ja tegus rahvas – 8,9 mld kr**
- 2) Teadus- ja arendustegevuse võimekuse ning ettevõtete uuendusmeelsuse ja tootlikkuse kasv – 13,5 mld kr**
- 3) Paremad ühendusvõimalused – 10,8 mld kr**
- 4) Säästev keskkonnakasutus – 12,6 mld kr**
- 5) Piirkondade terviklik ja tasakaalustatud areng – 6,1 mld kr**
- 6) Suurem haldusvõimekus – 0,3 mld kr**

Lisaks tehniline abi: 1,1 mld EEK

Prioriteetide vaheline struktuurivahendite jaotus

Säästva keskkonnakasutuse prioriteet

- 1) Veekasutuse ja -kaitse ning jäätmekäitluse arendamine
- 2) Välisõhu kaitse ja energeetika arendamine suurema keskkonnasäästlikkuse suunas
- 3) Tugiinfrastruktuuride ja –süsteemide arendamine

*Struktuurivahenditest rahastavad tegevused peamiselt
“Elukeskkonna arendamise rakenduskaavas”*

Veekasutuse ja -kaitse ning jäätmekäitluse arendamine

- veevarustussüsteemide ja veekaitse infrastruktuuride välja ehitamine ja renoveerimine
- jäätmete kogumise, sortimise ning taaskasutusse suunamise arendamine
- nõuetele mittevastavate prügilate sulgemine, nõuetele vastavate prügilate ja jäätmekäitluskohtade avamine
- jääkreostuse likvideerimine, kesksel kohal põlevkivitööstuse ja -energeetika ladestatud jäätmete ohutustamine

Välisõhu kaitse ja energeetika arendamine suurema keskkonnasäästlikkuse suunas

- energeetikaettevõtete tehnoloogia täiustamise ja puhastusseadmete hankimise stiimulite (saasteload ja saastetasud) rakendamine
- turutõrke korral investeeringutoetused keskkonnasäästlike tootmistehnoloogiate ning koostootmise rakendamiseks ja puhastusseadmete hankimiseks
- energiasäästu edendamiseks kaugkütte moderniseerimine ning energiasäästu suurendamine energiatarbijate juures
- taastuvate energiaallikate osakaalu suurendamine energiatootmisel (sh sooja tootmisel) ja transpordisektoris

Tugiinfrastruktuuride ja –süsteemide arendamine

- loodusliku mitmekesisuse säilitamine: kaitsekavade koostamine ja elluviimine, looduskaitselise infrastruktuuri rajamine ja korrastamine
- keskkonnateadlikkuse, -hariduse ja –seire arendamine: keskkonnahariduskeskuste võrgustiku rajamine, seiresüsteemi arendamine kõigil tasandeil
- keskkonna-hädaolukordadeks valmisoleku parandamine: hoiatussüsteemide arendamine ning päästestruktuuride varustuse täiendamine
- keskkonnajärelevalve arendamine: eelkõige kalavarude kaitseks

Planeerimise verstapostid

- Konsultatsioonid Euroopa Komisjoniga alates 2005. aasta lõpust
- Valitsus kiitis esialgsena struktuurivahendite strateegia heaks mais 2006 RES 2007-2010 raames
- Rakenduskavade esmased eelnõud valmisid juulis 2006
- Konsultatsioonid avalikkusega: strateegia osas kevad 2006, rakenduskavade osas suvi-sügis 2006
- Valitsus kiitis dokumendid Euroopa Komisjonile esitamiseks heaks jaanuaris 2007

Läbirääkimiste hetkeseis ja järgmised sammud

- Euroopa Komisjon tunnistas märtsiks dokumendid sisunõuetele vastavaks
- **Käimas läbirääkimised Euroopa Komisjoniga** -> siht mais 2007 sisulisele kokkuleppele saada, juuni/juuli ametlik kinnitamine
- I poolaasta 2007 – ministeeriumides meetmete, sh toetuse andmise tingimuste ja täpsema korralduse, väljatöötamise algus
- II poolaasta – esimeste meetmete avanemine, aasta lõpuks võimalikud esimesed väljamaksed

Suur tänu!

www.fin.ee/sf2007

www.struktuurifondid.ee

